

Cultura i Espectacles

LLIBRES

La digitalització de la Biblioteca de Girona permet trobar un incunable de l'any 1500

La descoberta **corregeix un error** de la biblioteca estatal i universitària alemanya de Königsberg

Daniel Bonaventura, Girona
El procés de recatologació informàtica dels llibres de la Biblioteca Pública de Girona, que té un important fons antic de prop de 23.000 volums, ha permès identificar un llibre incunable; això és, imprès durant l'any 1.500 o anteriorment.

Pedro Rueda, un dels tres bibliotecaris catalogadors que el Ministeri de Cultura ha destinat aquest any a la Biblioteca de Girona per reforçar les tasques d'informatització, va adonar-se que un dels nombrosos volums que passen per les seves mans és en realitat un valuós exemplar de llibre incunable.

Es tracta del llibre *Revelationes*, dedicat a difondre la vida i obra de santa Brígida, patrona de Suècia, acabat d'imprimir el 21 de setembre de l'any 1500 per Anton Koberger a Nuremberg.

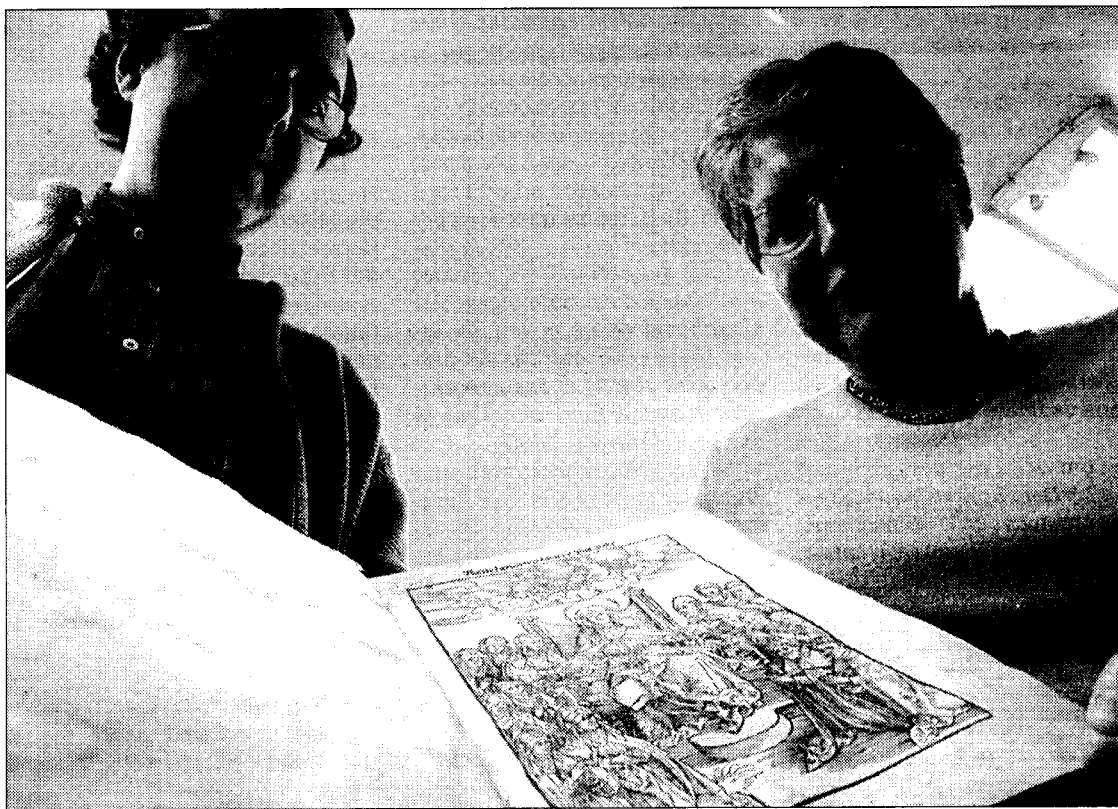
Aquest llibre, amb tapes de pergamí i que conté nombrosos gravats atribuïts a Durer o a la seva escola, és un exemplar «únic a Catalunya», va explicar ahir la directora de la Biblioteca, Teresa Garcia, segons la qual a Espanya només hi ha tres exemplars conservats a la Universitat de Sevilla, a la Biblioteca Pública de Toledo i a la Biblioteca Nacional d'Espanya.

El treball pacient de Pedro Rueda va permetre interpretar correctament la data d'edició del llibre, tot ell imprès en llatí.

Allà on revisions més ràpides havien interpretat «mes de setembre de l'any 1521» –amb la qual cosa l'exemplar quedava exclòs del club selecte dels incunables–, l'expert va llegir, aquesta vegada correctament, «21 de setembre de l'any 1500».

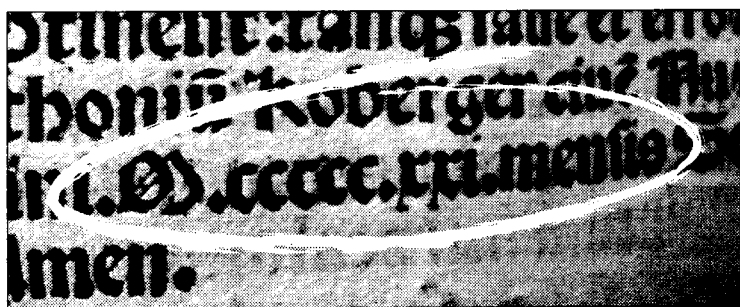
La lectura correcta ha permès corregir un error de les fitxes de la Biblioteca Pública de Girona, però aquest mateix error també el patia la biblioteca estatal i universitària de Königsberg, a Alemanya.

Després de ser informat des

DANIEL BONAVENTURA

PEDRO RUEDA I TERESA GARCIA. L'expert catalogador i la directora de la Biblioteca de Girona mostren el llibre.

DANIEL BONAVENTURA

L'ERROR. Algú va llegir any 1521 en comptes de 21 de setembre de 1500.

Fons antic

La Biblioteca Pública de Girona té prop de 23.000 volums del segle XIX o anteriors

Manuscrits segle XIII-XIX	153 volums
Manuscrits segle XIX	3.555 unitats (Asociación Literaria de Gerona)
Incunables	166 volums
Monografies impreses s. XVI-XIX	17.860 unitats
Llibres de medicina s. XV-XIX	104 volums (Fons Oms)
Partitures musicals s. XVIII-XIX	1.200 unitats (Fons Llorenç Pagans)
Publicacions periòdiques	706 títols (241 dels s. XVIII-XIX)
Mapes s. XVIII-XIX	61 unitats
Gravats s. XVII-XIX	43 unitats

FONT: BIBLIOTECA PÚBLICA DE GIRONA

DdeG

No se sap quin va ser el primer incunable gironí

D.B., Girona
La Biblioteca Pública de Girona té un total de 166 llibres incunables. La paraula incunable ve del llatí (*incunabula* = lloc de naixement, infantesa) i s'aplica a tots aquells llibres impresos amb tipus mòbils des de la creació de la impremta occidental (cap a 1450 per Johan Gutenberg) fins a l'1 de gener de 1501. Tradicionalment s'ha dit que el primer incunable imprès a Girona és de 16 de novembre de 1483 (per Mateu Vendrell). Es tracta del *Memorial del pecador remut*, obra de Felip de Malla, conservat BNE. Però el cronista oficial Enric Mirambell diu a la *Història de la impremta a la ciutat de Girona* que no es pot afirmar rotundament.

de Girona, aquest centre va corroborar que es tractava d'un error i va procedir a corregir-lo.

El llibre incunable *Revelationes* inclou textos atribuïts a santa Brígida, la biografia resumida de la santa a càrrec d'un tal Daran, uns himnes en honor d'ella i un pròleg del bisbe Juan de Torquemada (Valladolid, 1388 - Roma, 1468).

També se'n conserven exemplars a la Biblioteca Nacional de França, a la British Library, a la Biblioteca Vaticana, a la Biblioteca de l'Estat de Berlín, a la de Nuremberg, a l'Arxiu Estatal de Königsberg, a la Biblioteca Universitària de Königsberg i a les universitats de Freiburg, Graz i Heidelberg.

Un exemplar igual està digitalitzat per la Staats-und Universitätsbibliothek Königsberg i es pot consultar pàgina per pàgina a les següents adreces d'Internet: «<http://141.84.81.24/cgi-bin/birgitta.pl?seite=1&rv=r>» i «<http://www.gsta.spk-berlin.de/>».

Les tapes de pergamí de l'exemplar conservat a Girona –per cert, en un estat excepcionalment bo– assenyalen que procedeix d'algun convent.

Fins al passat 10 de setembre, l'equip que treballa a la biblioteca gironina ha recatologat informàticament 2.376 registres bibliogràfics corresponents a 2.018 volums.

El contracte amb el Ministeri de Cultura estableix que es recatalogaran fins a 10.000 volums del total de prop de 23.000 que conté el fons antic de la biblioteca.

El catàleg d'aquest fons, properament –es calcula que a partir de la primavera del 2005– es podrà consultar per Internet a l'adreça «<http://cultura.gen-cat.net/bpg>». Teresa Garcia espera que el contracte amb el Ministeri de Cultura es prorrogui a fi i efecte de recatologar la totalitat del fons antic.